

Projekt Prák

Zavedení 9mm pistole vz. 82 v roce 1983 ukončilo nepříliš kontinuálně realizovanou vývojovou etapu přechodu na jiný pistolový náboj a nahrazení zastaralé pistole vzor 52 ve výzbroji československé armády. Ovšem k zavedení pistole vz. 82 vedla dlouhá cesta. Ve druhé polovině 60. let minulého století vzniklo několik dnes již pozapomenutých projektů, sledujících snahu o modernizaci osobní zbraně jednotlivce. Jeden z nich nesl krycí označení Prák.

Přijetí náboje 9 mm Makarov společně s pistolí PM (Пистолет Макарова) do výzbroje sovětské armády v roce 1951 úzce souviselo se zavedením útočné pušky AK ráže 7,62x39 mm v tom směru, že tím odpadla výhoda stejného náboje pro pistoli a samopal. Náboj 7,62 mm Tokarev měl navíc zbytečně vysoký výkon, nevyužitelný u samonabíjecí pistole, u níž se předpokládala vzdálenost střelby maximálně do 50 m. Praktické zkušenosti s novým nábojem ukázaly, že na 15 metrů dosahuje 9 mm Makarov vyšší přesnosti než náboj Tokarev a navíc jeho střela má do 50 m stejný fyziologický účinek.

Během konzultací, probíhajících v Moskvě od 22. listopadu do 7. prosince 1956 a zaměřených primárně na otázky konečného projektu samopalu S 56 a univerzálního kulometu K 56, se čs. odborníci mimo hlavní témata zřejmě poprvé seznámili s poměrně novým sovětským nábojem 9 mm Makarov, ale také

7,65mm pistole ČZ vz. 50 adaptovaná pro střelbu náboji 9 mm Makarov

Z pravé strany nebylo na adaptované pistolí nic nápadného

s pistolí PM a APS (Автоматический пистолет Стечкина).

Otázka případného přechodu na nový sovětský náboj neležela tehdy na stole. Čs. armáda měla stále ve výzbroji rekonstruované samopaly 24 a 26 v ráži 7,62 mm Tokarev a sériová výroba armádní pistole vz. 52 skončila teprve

před necelými dvěma lety, v březnu 1955. Vůči automatické pistolí Stěčkin v závěru konzultací zazněly výhrady v tom smyslu, že ji nelze považovat za perspektivní zbraň.

Přestože se ČSLA zavedením samopalu (útočné pušky) vz. 58 a postupným vyřazováním samopalů 24/26 dostala do stejné situace jako armáda SSSR, potřeba výzbrojní unifikace na nejnižší úrovni celého rozsahu zavedených ručních palných zbraní nebyla tak naléhavá, aby vyvolala nutnost vývoje nové armádní pistole. Důvody, jež tuto otázku znovu otevíraly, pak byly jiné, širší.

Výzbroj velitelů vždy vyžadovala jejich celkové odlehčení. Až do druhé světové války byly nedílnou součástí velitelské výzbroje pistole či revolver, jež zajišťovaly převahu na krátkou vzdálenost v případě